

สราลี ธรรมปริยัติ 2555: การใช้ประโยชน์ที่ดินระบบวนเกษตรเพื่อการอนุรักษ์
พื้นที่ต้นน้ำลำธาร: กรณีศึกษาตำบลปากทรง อำเภอยะไข่ จังหวัดชุมพร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม) สาขาการจัดการ
ลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม ภาควิชาอนุรักษ์วิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติชัย รัตนะ, ประ.ค. 115 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคม การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากร ของชุมชน รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินระบบวนเกษตรของชุมชน และปัจจัยที่มีผลต่อ
การใช้ประโยชน์ที่ดินระบบวนเกษตรเพื่อการอนุรักษ์พื้นที่บริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธาร กรณีศึกษา
ตำบลปากทรง อำเภอยะไข่ จังหวัดชุมพร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ หัวหน้า
ครัวเรือน หรือตัวแทนที่อาศัยอยู่ในตำบลปากทรง อำเภอยะไข่ จังหวัดชุมพร จำนวน 323 ครัวเรือน
โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
(percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้การ
วิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่
ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 25-59 ปี ส่วน
ใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 98.8 ขนาดการถือครองที่ดินมากกว่า 20 ไร่ คิด
เป็นร้อยละ 52.9 และระยะเวลาการถือครองที่ดินส่วนใหญ่ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.9 การใช้
ประโยชน์ที่ดินรูปแบบวนเกษตรส่วนใหญ่เป็นแบบสวนสมรมคิดเป็นร้อยละ 88.9 กลุ่มตัวอย่างมี
ระดับความรู้ความเข้าใจระบบวนเกษตรในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยรวมอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อย
ละ 66.3 สำหรับระดับความรู้ความเข้าใจการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวม
อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 85.4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้วิธี "ไคสแควร์" ที่
ระดับความเชื่อมั่น 0.05 พบว่า แหล่งข้อมูลข่าวสาร รายได้สุทธิของครัวเรือน ระดับการศึกษา และ
อาชีพมีความสัมพันธ์ต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินระบบวนเกษตร เพื่อการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำธาร